

סוגי סלעים

שם הסלע: גיר
צבע: לבן – אפור, לעתים צהבהב
קושי: בינוני. נחרץ ע"י כלי ברזל אך לא ע"י ציפורן.
תגובה לחומצת מלח: תוסס מאוד
הרכב: קלציט (סידן פחמתי) CaCO_3
אופן היווצרות: שלדי בעלי חיים ששקעו בקרקעית הים.
סביבת ההיווצרות: ים רדוד (סלע משקע ימי).
תפוצה בישראל: הרי יהודה והשומרון, הגליל, הכרמל והנגב.
חלחול מים: סלע סדוק בדרך כלל, המים מחלחלים דרך הסדקים.

שם הסלע: כורכר
צבע: בהיר, אפור צהבהב
קושי: מתפורר לגרגירים.
תגובה לחומצת מלח: תוסס מאוד
הרכב: גרגירי חול (קוורץ: SiO_2) מלוכדים ע"י קלציט (סידן פחמתי)
אופן היווצרות: גרגירי חול שהוסעו ע"י הרוח או המים התלכדו ע"י תמיסת קלציט (חלקיקי גיר)
סביבת ההיווצרות: יבשתית – סמוך לחוף (סלע משקע יבשתי).
תפוצה בישראל: רכסי מישור החוף, לאורך חופי הים התיכון
חלחול מים: חלחול גבוה של מים בין גרגירי החול.

שם הסלע: קירטון
צבע: לבן
קושי: רך. נחרץ ע"י ציפורן ונוטה להתפורר לאבקה.
תגובה לחומצת מלח: תוסס מאוד
הרכב: קלציט (סידן פחמתי) CaCO_3
אופן היווצרות: בעלי חיים מיקרוסקופיים ששקעו בקרקעית הים.
סביבת ההיווצרות: ים עמוק (סלע משקע ימי).
תפוצה בישראל: גבעות השפלה, מדבר יהודה והנגב, הגליל.
חלחול מים: סלע אטום, המים בדרך כלל נאגרים מעליו.

קראו את המידע בכרטיסיות וענו על השאלות הבאות:

1. שלושת סוגי הסלעים המתוארים לעיל מורכבים משלדי בעלי חיים שמתו. מהו החומר המשותף המרכיב אותם? _____ מה הקשר בין שתי העובדות האלה?

2. שלושת סוגי הסלעים תוססים בחומצה. כיצד הדבר מסייע בזיהויים בשטח?

3. מה אנחנו יכולים ללמוד על העבר הגיאולוגי של אזורינו לפי סביבת ההיווצרות של הסלעים? (מה היה באזורינו לפני מיליוני שנים?)

4. אילו סלעים אתם מצפים למצוא במרחב שקמה?

5. איזה סלע יוצר שכבה מחלחלת למים במרחב שקמה (שכבה שדרכה המים מחלחלים)? _____ ואיזה סלע יוצר שכבה אטימה (שכבה שדרכה המים אינם מחלחלים אלא נאגרים מעליה)? _____

עבודה נעימה!